

'Je bouwt veiligheidskleppen in'

Roger Jansen is als managing partner bij Cleerdin & Hammer in Amsterdam verantwoordelijk voor de arbeidsvoorwaarden.

'Wij hebben gekeken wat binnen een bepaalde praktijk de omzet is die je gemiddeld haalt. Voor strafrechtadvocaten is dat bij ons een ander bedrag dan voor de collega's in het civielrecht. Over de omzet die de advocaat maakt boven dat gemiddelde bedrag ontvangt hij bij ons 25 procent bonus. Onze bonusregeling bestaat nu een jaar of tien. Excessen heb ik in die tijd nooit gezien, maar je wordt door ervaring wijs en bouwt veiligheidskleppen in om te voorkomen dat mensen het on-

derste uit de kan halen. In het begin kon het bonuspercentage bijvoorbeeld oplopen tot 40, dat hebben we inmiddels teruggedraaid naar 25. En we hebben het bedrag verhoogd waarbij de regeling in werking treedt. Eigenlijk zeggen we nu: met je bonusregeling moet je een dertiende en veertiende maand kunnen halen, maar alles daarboven is niet gezond.

Een bonusregeling kan zich in theorie lenen voor misbruik, maar er zijn twee dingen die dat voorkomen. De declaraties die voor 1 april van het volgend jaar niet zijn binnengekomen gaan van de omzet af; zo voorkom je dat er declaraties worden geschreven die toch niet worden betaald. En we hebben een plafond per advocaat, waarbij we ook kijken naar het uurtarief; bij jouw uurtarief is dit het maximale bedrag. Komen mensen boven dat

plafond uit, dan nemen we ze apart en vragen we: "Hoe kun jij zo hoog zitten?" En dan zie je soms dat zoiets gebeurt omdat een advocaat vanwege grote drukte er niet aan toe is gekomen om voor het eind van het jaar een aantal declaraties te schrijven en dat aan het begin van het volgend jaar heeft gedaan. Is het verschil tussen jaar X en jaar Y te groot, dan nemen we voor de bonus het gemiddelde en verrekenen we dat met terugwerkende kracht.

Er zijn bepaalde praktijken die zich minder goed lenen voor een bonusregeling. Onze cassatiepraktijk bijvoorbeeld is niet echt commercieel. Voor onze cassatieadvocaten hebben we daarom het gemiddelde genomen van de anderen. Die zouden anders nooit aan een bonus toe komen, maar nu hebben ze gemiddelde arbeidsvoorwaarden.'

je in de advocatuur zo te werk zou gaan, kun je je afvragen hoe lang je nog in business bent. De bonussen in de advocatuur moeten niet veel hoger worden. Drie maanden, daar moet je niet overheen.' Een speciale positie binnen de advocatuur is er voor bepaalde senior-medewerkers en salaried partners. Voor hen kan de bonus oplopen tot een half jaarsalaris. De Haas: 'Je hebt het dan over uitstekende advocaten die op een kantoor hun plek hebben gevonden, maar die het ondernemerschap van de partner niet ambiëren. In zo'n geval is de bonus een manier om kwaliteit vast te houden.'

Grote regionale verschillen in de bonuspraktijk zijn er niet. 'Je vindt de regelingen verspreid over het hele land. Ik durf wel te zeggen dat in de periferie de bonussen wat hoger zijn dan in de Randstad, waar de vaste salarissen weer hoger liggen.'

Gevaar voor verhoudingen

Een kantoor dat overweegt om een bonusregeling in te stellen, moet niet over één nacht ijs gaan, is het advies van De Haas. 'Mijn ervaring is dat je er goed over na moet denken eer je begint en vooral ook je medewerkers erbij moet betrekken. Als je een bonusrege-

Column

Harry Veenendaal

ZKH

In de luwte van het Wildersproces start binnenkort voor liefhebbers van de problematiek van de vrijheid van meningsuiting een interessante procedure: de kinderen van I.G. van Maasdijk vs. prof. Cees Fasseur, auteur van het boek *Juliana & Bernhard*, het verhaal van een huwelijk. Van Maasdijk was tot 1950 Algemeen Secretaris der Hofhouding en een intimus van koningin Juliana en ZKH.

Prins Bernhard is volgens ZKH, hoog spel aan het hof van Zijne Koninklijke Hoogheid, van Jort Kelder en ondergetekende, in het voorjaar van 1950 betrokken geweest bij een staatsgreep tegen de jonge republiek Indonesië en bij daaraan gelieerde wapenhandel. ZKH wilde 'vice-roy' worden over Indonesië. Een krankzinnige gedachte? Niet zonder meer. Immers, in de overeenkomst van Lingadjatti was een federatieve 'gemenebest' structuur beoogd tussen Nederland en Indonesië onder ceremoniële aanvoering van het Huis van Oranje. De enorme hoeveelheid aan bewijsmateriaal bestaat onder meer uit een omvangrijk marechaussee-onderzoek, rapportages van de Centrale Militaire Inlichtingendienst, correspondentie tussen de secretaris-generaal van het ministerie van Algemene Zaken en minister-president Drees, de dagboeken van Van Maasdijk, tientallen getuigenverklaringen alsmede honderden steunbewijsstukken uit buitenlandse archieven.

Fasseur is het oneens met de gedachte dat ZKH bij deze gezagsondermijnende activiteiten betrokken is geweest. Het vice-roy verhaal is een rancuneus verzinsel van Van Maasdijk die vanwege zijn ontslag het verhaal de wereld in slingerde. 'Er is geen enkel bewijs voor', aldus Fasseur. Een volstrekt valide stelling, mits onderbouwd. Echter, Fasseur slaat niet alleen de plank feitelijk mis, hij negeert belangrijk archiefmateriaal en – belangrijker – construeert een redenering die voornamelijk is gebaseerd op het ridiculiseren en ongeloofwaardig maken van de getuigen a charge. Zo is Van Maasdijk een 'schorpioen onder de troon', een 'intrigant' met een 'boosaardig karakter' die stookt in het huwelijk van de koningin en de prins-gemaal. De gezaghebbende secretaris-generaal van Algemene Zaken is volgens Fasseur een 'wichtigtuer' die de Tweede Wereldoorlog nooit helemaal achter zich heeft kunnen laten, het hoofd van het marechaussee-onderzoek gaf slechts leiding aan een 'inlichtingenbureautje' en een prinselijk stafid en eminent Leids hoogleraar Fysiologie is een 'alcoholist die een greep uit de kas doet'. Fasseur is wel consequent. Critici van Fasseurs werk kunnen eveneens rekenen op vergelijkbare superlatieven. Zo noemt de hoogleraar de auteurs van ZKH, in NRC Handelsblad 'de verpersoonlijking van de Heilige Onnozelheid' en 'Sancho Pancha'.

Het is volstrekt helder dat in een opiniestuk in NRC Handelsblad scherpe kwalificaties gebruikt mogen worden. Maar geldt een dergelijke vrijheid van meningsuiting ook mutatis mutandis binnen een wetenschappelijk werk wanneer de daarin geuite opinie door de wetenschapper onnodig grievend is en geen steun vindt in de bewijsmiddelen? Het antwoord is aan de rechter.